

ЗВІТ
про роботу кафедри української мови і літератури
СумДПУ імені А.С. Макаренка
у 2023-2024 н. р.

Обговорено і схвалено на засіданні кафедри
Протокол № 14 від 11.06.2024 року

Упродовж звітнього періоду колектив кафедри української мови і літератури здійснював навчальну, методичну, наукову, організаційну, інноваційну діяльність відповідно до Стратегії розвитку СумДПУ імені А.С. Макаренка, «Програми розвитку кафедри української мови і літератури на 2020-2030 рр.» (2020) <https://fisf.sspu.edu.ua/media/attachments/2020/09/21/programa-rozvytku-kafedry-2020.pdf>, наказів, розпоряджень ректора, плану роботи кафедри на 2023-2024 н.р. Пріоритетом діяльності в надскладний час широкомасштабної війни росії в Україні є формування націєтворчих рис, ключові, фахових компетентностей майбутніх учителів засобами мовно-літературних дисциплін.

Станом на 2023-2024 н. р. освітню діяльність забезпечує 8 науково-педагогічних працівників: 1 доктор філологічних наук, професор; 1 доктор педагогічних наук, професор; 4 кандидати філологічних наук, доцентів, 1 кандидат педагогічних наук, доцент, 1 кандидат педагогічних наук, ст.викладач.

Колектив кафедри систематично проводив роботу щодо забезпечення якості освітнього процесу, забезпечував мовну, літературну, методичну підготовку майбутніх учителів-філологів, мовно-професійну підготовку майбутніх учителів інших спеціальностей, фахову підготовку аспірантів, здійснював підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних працівників.

Професійна діяльність усіх науково-педагогічних працівників кафедри відповідає ліцензійним вимогам (табл. 1).

Таблиця 1

Відповідність НПП кафедри ліцензійним вимогам

НПП	Досягнення у професійній діяльності	Кількість досягнень
Семенов О.М.	1,2,3,4,6,7,8,9,10, 11, 12,14, 15,19	13
Кириленко Н.І.	1,3,4,8,10, 12,14, 15,19	9
Рудь О.М.	1,3,4,8,9, 12,14, 15	8
Кумеда О.П.	1,4,8,10, 12,14, 15,19	8
Герман В.В.	1,3,4,8,10, 12,14, 15,19	9
Горболіс Л.М.	1,3,4, 6, 7, 8, 14, 15,19	9
Громова Н.В.	1,3,4,8,9, 10, 14, 15,19	9
Ячменик М.М.	1,3,4, 5,8,9, 10, 11, 12,14, 15,19	12

Рейтингове оцінювання діяльності кафедри за 2022-2023 н.р подано в таблиці 2.

Таблиця 2

№	Кафедра	Рейтинг кафедри	Середній бал по кафедрі	Рейтинг завідувача	Місце у 2021 - 2022 н.р.
1	Кафедра бізнес-економіки та адміністрування	17945,7	9975,1	7970,6	1
2	Кафедра української мови і літератури	10941,6	2629,4	8312,2	2
3	Кафедра спеціальної та інклюз. освіти	8254,2	3411,8	4842,4	12
4	Кафедра загальної і регіональної географії	7944	3727	4217,3	5
5	Кафедра педагогіки	7349,8	2749,8	4599,9	7
6	Кафедра інформатики	7271,5	3602,0	3669,5	3
7	Кафедра менеджменту освіти і ПВШ	6179,3	2778,2	3401,1	6
8	Кафедра біології та МНБ	6107	2815	3291,5	17
9	Кафедра біології людини, хімії та МНХ	5970,1	2079,7	3890,4	9
10	Кафедра теорії та методики ФК	5698,8	2368,9	3329,9	10

ВНЕСОК У СПРАВУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНОЗДАТНОСТІ УКРАЇНИ

Доцент Кумеда О.П. нагороджена грамотами Управління СБУ України в Сумській області за особистий внесок у справу забезпечення державної безпеки і обороноздатності України та сприяння Службі безпеки України у вирішенні покладених на неї завдань (03.11.2023)

Робота колективу кафедри відзначена подякою Всеукраїнського товариства «Просвіта» (2023, жовтень), грамотами і подяками Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України.

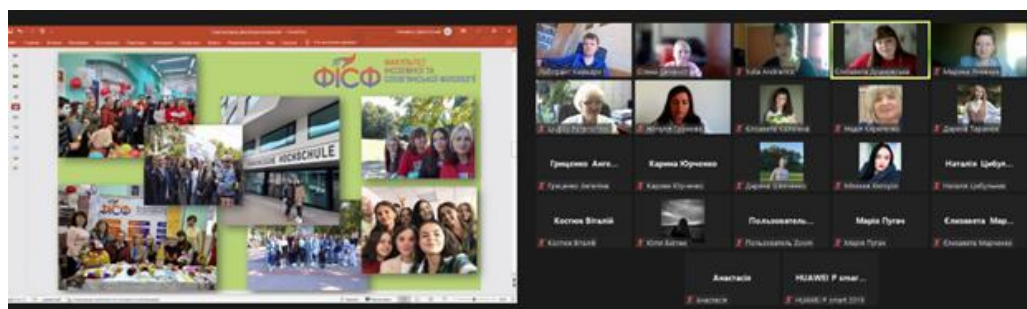
ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА. РОБОТА ЗІ ВСТУПНИКАМИ

Для комунікації зі **вступниками** на ОПП у липні-серпні 2023 року була створена вайбер-група, у межах якої здійснювалось постійне консультування стосовно документів для вступу, освітніх програм кафедри, психологічної підтримки (до групи були залучені усі викладачі, а також студентське самоврядування).

14 серпня 2023 р. відбулась онлайн-знайомство вступників з викладачами кафедри, до якої долучалась перший проректор університету Л. Пшенична.

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/vitaemo-pershokursnikiv-u-makarenkivskij-rodini-sumdpu>

Упродовж 2023-20 н.р. колектив виконував **профорієнтаційні проєкти**: «Підготовка до ЗНО» (підготовчі курси з української мови); «Підготовка наукової роботи слухачів МАН»; Проєкт «Мій університет – моя гордість»; заходи до Дня української писемності та мови; проводив заходи до Міжнародного дня рідної мови, міжнародний конкурс знавців української мови імені П. Яцика (обласний етап), бінарні заняття зі студентами та учнями.

УПЕРШЕ 9 жовтня 2023 року для студентів 2 курсу спеціальності Середня освіта. Українська мова і література провела бінарний урок **студентка-практикантка**, учителька зарубіжної літератури Роменської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №5 Роменської міської ради Сумської області Ю. Плужник. Мета уроку - діалог між майбутніми абітурієнтами, які обирають свій професійний шлях, і студентами-філологами ЗВО, які цей вибір зробили.

URL: <https://fisf.sspu.edu.ua/news/proforientatsijnij-urok-dialog-maemo-buti-vidpovidalnimi-pered-majbutnim-nil-gejman>

Викладачі кафедри проводили профорієнтаційну роботу за такими напрямками:

1) зустрічі з абітурієнтами і батьками в ході Днів відкритих дверей університету;

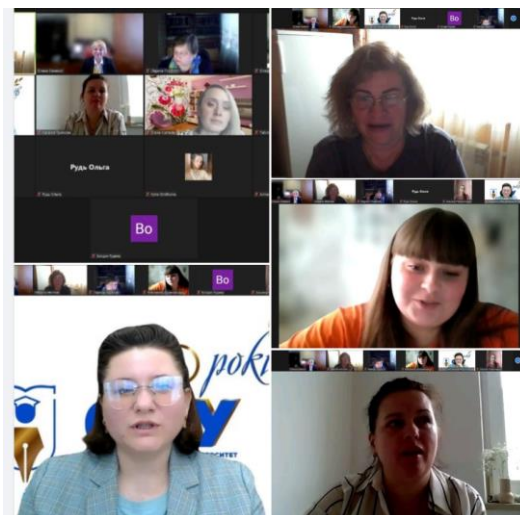
2) робота профільних контактних груп у соцмережах ;

5) проведення профорієнтаційних заходів під час педагогічної практики (тематичні уроки, виховні заходи) та літніх шкіл кар'єрного консультування;

6) буклети про спеціальності, освітні програми, умови прийому й навчання;

7) робота з обдарованими учнями через МАН (усі викладачі є консультантами, науковими керівниками учнівських досліджень, членами журі на захисті науково-дослідних робіт.

8) проведення усеукраїнських конкурсів креативних проєктів обдарованої учнівської молоді та академічної доброчесності (28 березня 2024 р.).

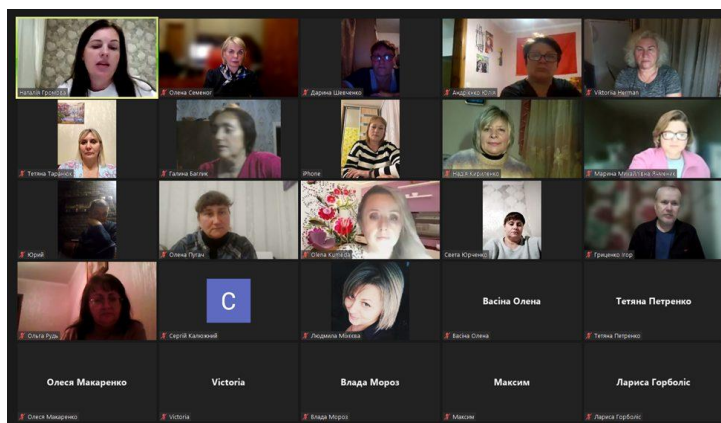

РОБОТА З АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ 1 ТА 2 КУРСІВ

Викладачі кафедри виконують обов'язки кураторів навчальних груп (доц. Герман В. В., Громова Н. В., доц. Кумеда О. П., доц. Кириленко Н. І., проф. Горболіс Л. М., доц. Рудь О. М.).

Упродовж вересня-жовтня 2023 року відбулись батьківські збори для студентів 1 та 2 курсів.

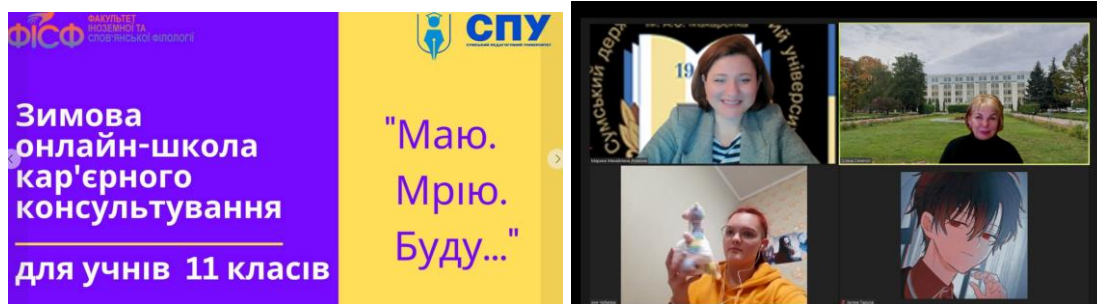
<https://www.facebook.com/groups/423571361597181/posts/1360561991231442/>

Викладачі М. Ячменик та О. Семенов у співпраці із Центром професійної та кар'єрної орієнтації університету 9-11 лютого 2024 року провели **Зимову школу кар'єрного консультування «Маю. Мрію. Буду...»** для учнів 11 класів закладів загальної середньої освіти.

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=2072538006437716&set=pcb.1407068969914077>.

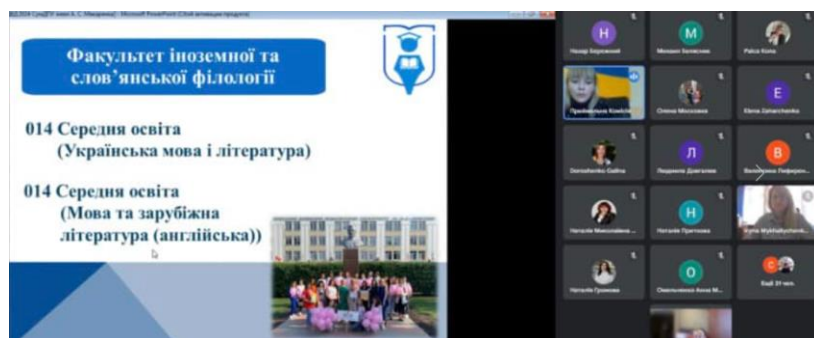
Здійснили діагностику на професійний тип особистості, з'ясували чинники вибору майбутньої професії; окреслили соціальні навички особистості, ознайомили з освітніми програмами (спеціальностями), опрацювали особливості успішного мотиваційного листа для вступу, відповіли на запитання старшокласників.

УПЕРШЕ відбулось спільне засідання кафедри, приймальної комісії та професійного об'єднання вчителів української мови та літератури Шосткинської об'єднаної громади Шосткинської ОТГ.

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/spilne-zasidannya-profesijnogo-obednannya-vchiteliv-ukrajinskoji-movi-ta-literaturi-shostkinskoji-obednanoi-gromadi-ta-kafedri-ukrajinskoji-movi-i-literaturi-sumdpu>

Серед 49 присутніх - 47 учителів-словесників Шосткинської територіальної громади (13 шкіл міста, а також сел і селища Вороніж, Ображіївка, Чапліївка, Клишки, Ковтуни, Богданівка, Собича, Собичеве, Івот, Миронівка) у різний час закінчили філологічний у Сумському педінституті/університеті.

В. Герман, Н. Кириленко працювали у Школі молодого дослідника: підготували призерів II і III етапу МАН з української мови та фольклористики: Наприклад, 2 місце посіла Багмет В., учениця 10 класу Путивльського ліцею (В. Герман); виконували функції членів журі конкурсів «Перший крок у науку», секції української мови; літературної творчості; Проба пера; «Джерело творчості» (для керівників МАН Сумської області).

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ОСВІТНІХ ВТРАТ

I. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА

Основну увагу приділяли розробці /удосконаленню робочих програм та силабусів, читанню лекцій та проведенню семінарів на платформі Zoom, Google Meet. Розширено перелік вибіркових дисциплін, які забезпечує колектив. Наразі в електронному каталозі представлено для бакалаврів – 53 пропозиції; для

магістрів – 37 пропозицій вибіркових дисциплін з анотаціями.

На кафедрі функціонує ютуб-канал «Медіавчительський кампус» (<http://surl.li/afnub>), на якому подано відеозаписи окремих занять викладачів кафедри для використання в освітньому процесі.

На Moodle розміщені навчально-методичні матеріали дисциплін кафедри, презентації, матеріали для самостійної роботи студентів тощо.

В освітній процес імплементовані методи навчання, що обумовлюються науковими дослідженнями викладачів у сфері філології та методики навчання.

На засіданнях кафедри та науково-методичної комісії факультету (голова – доц. Громова Н.) систематично розглядали питання навчально-методичного забезпечення дисциплін. Студенти забезпечені навчально-методичними матеріалами, які доступні в репозитарії Наукової бібліотеки університету.

В електронному репозитарії бібліотеки СумДПУ представлено:

- 213 робіт проф. Семеног О.М.;
- 48 робіт доц. Герман В.В.;
- 65 робіт проф. Горболіс Л.М.;
- 23 роботи доц. Громової Н.В.;
- 30 робіт доц. Кириленко Н.І.;
- 19 робіт доц. Кумеди О.П.;
- 29 робіт доц. Рудь О.М.;
- 15 робіт ст.викл. Ячменик М.М.

Упродовж року на кафедрі працював науково-методичний семінар «Актуальні питання філології та лінгводидактики» (керівник – доц. Герман В.В.); проведено 9 засідань.

РОБОТА З ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ

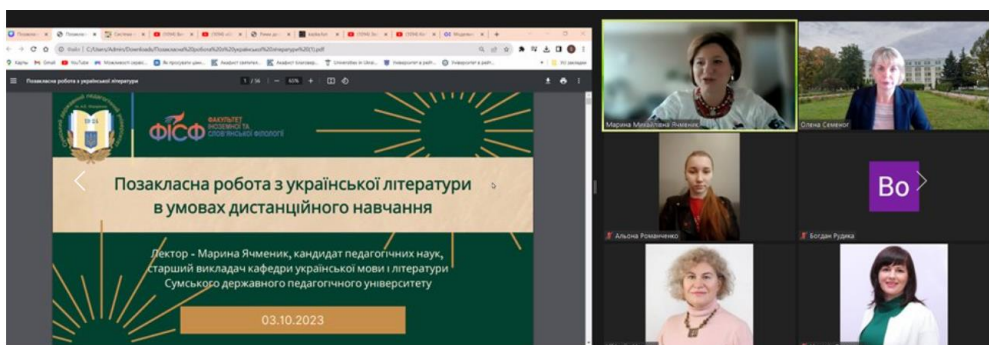
Упродовж н.р. було підготовлено Програму й тести з української мови як іноземної для вступу іноземних громадян у магістратуру, аспірантуру; оновлено робочі навчальні програми «Українська мова як іноземна» для іноземних студентів. Колектив кафедри приймає вступні іспити з української мови як іноземної (В. Герман, Н. Громова, О. Кумеди, О. Рудь, О. Семеног, Н. Кириленко).

Уперше проф. Семеног О. М. у 2023-2024 н.р. для майбутніх докторів філософії підготувала навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни «Етика наукового пошуку: філософські, мовні аспекти» англійською мовою.

The image shows a Zoom meeting interface. On the left, a presentation slide titled 'ABSTRACT' is displayed. The slide contains two abstracts in English and Ukrainian. The first abstract is by Haydanka D. V. on 'Occasional Word Formation in Modern English Cinematic Discourse from Linguo-Cognitive and Communicative-Cognitive Perspectives'. The second abstract is by Pakhareno A. V. on 'Child as an authoritarian discursive personality (based on the modern English language)'. On the right, a grid of participants is visible, including names like 'Петр Сорочин', 'Олена Семеног', 'Serhii Bohoslavskyi', and others. The meeting appears to be in progress, with one participant's video feed highlighted.

ВІДКРИТІ ТА ПОКАЗОВІ ЛЕКЦІЇ

Відкриті пари провели проф. Семеног О.М. <https://www.youtube.com/watch?v=WZQ-mnzkyFw&t=36s>; проф. Горболіс Л. М.» <https://fisf.sspu.edu.ua/news/vidkrita-lektsiya-z-ukrajinskoji-literaturi>; доцент Герман В. В. ст. викл. Ячменик М. М. **Особливість лекції** ст. викл. Ячменик М. М. “Позакласна робота з української літератури в умовах дистанційного навчання” полягає у тому, що представлено досвід випускників, учителів Сумського регіону та лауреатів Світової премії GLOBAL TEACHER PRIZE Україна, з якими тісно співпрацює кафедра. <https://fisf.sspu.edu.ua/news/vidkrita-lektsiya-z-metodiki-navchannya-ukrajinskoji-literaturi>

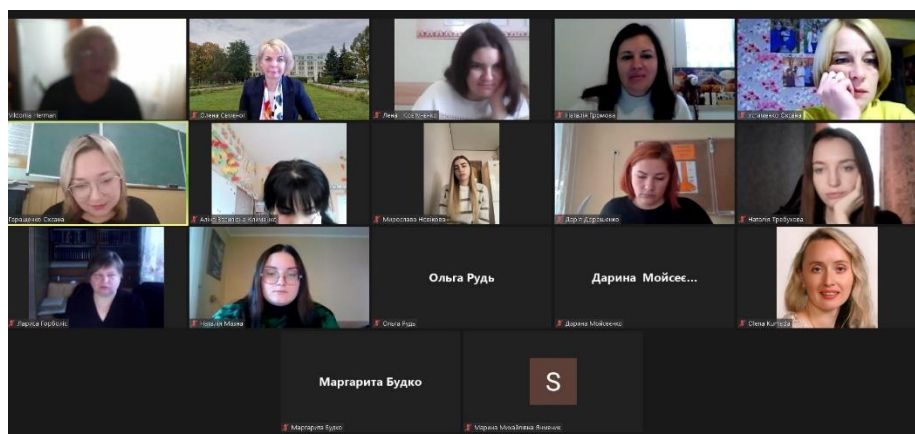

Відкрита лекція з методики навчання української літератури

КВАЛІФІКАЦІЙНІ РОБОТИ

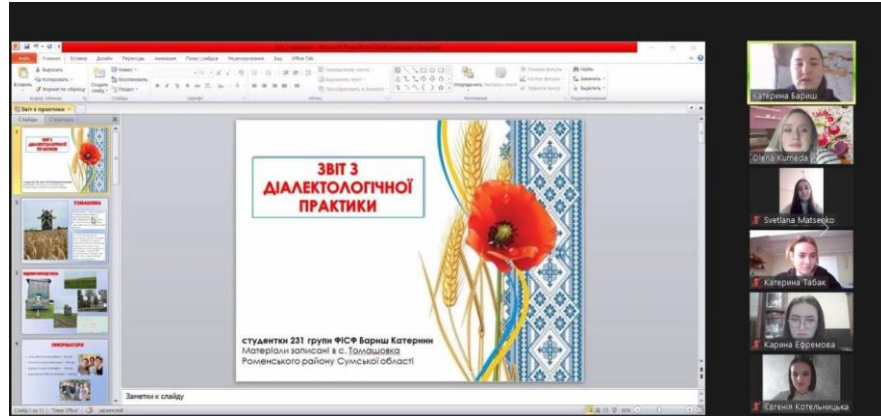
Упродовж н.р. викладачі керували кваліфікаційними роботами магістрантів: 014 Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) денна - 8, заочна – 7. Оцінювання магістерських робіт здійснювалося за порядком, передбаченим п. 11.1 «Положення про кваліфікаційну роботу...»

Виконані дослідження уперше стали передумовою отриманню студентами грантів. Зокрема грант Еразмус+, напрямок ЖАН МОНЕ «Європейський досвід боротьби з дезінформацією та пропагандою: базові навички для вчителя майбутнього» у 2023 р. отримала магістрантка М.Ольховик (наук. керівник - проф. Семеног О.М.).

ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА

У звітний період були оновлені робочі програми фольклорної (доц. Н. Кириленко), діалектологічної (доц. О. Кумеда) педагогічної практики (доц. Н. Громова) бакалаврів, а також педагогічної практики магістрантів (проф. О. Семенов).

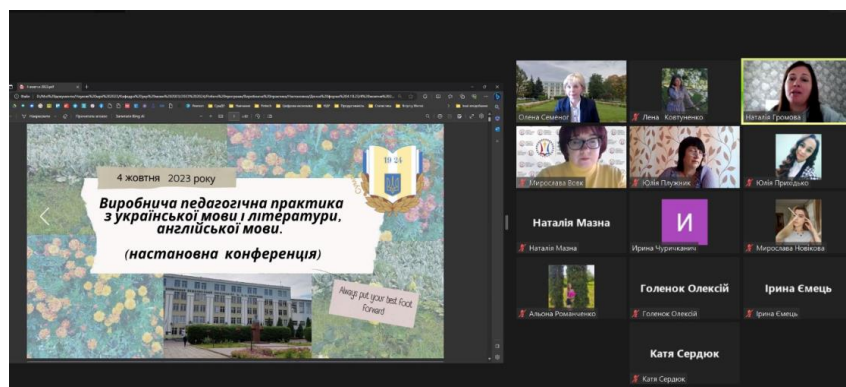
<https://fisf.sspu.edu.ua/news/zvitna-konferentsiya-iz-dialektologichnoji-praktiki>

На освітній платформі Мудл, а також на на Google-Диску було створено курс «Виробнича педагогічна практика» (окремо для 4, окремо для 6 курсу), де подано програму практики, основні нормативні документи, зразки звітної документації, допоміжні матеріали щодо освітніх втрат, поради студентам-практикантам стосовно проведення уроків тощо. У межах практики студенти провели 17 заходів з учнями ЗЗСО.

Працювала вайбер-група для надання поточних консультацій. На ютуб-каналі «Медіавчительський кампус» подано відеозаписи настановних та звітних конференцій з виробничих практик, до яких долучались і **стейкхолдери**.

4 жовтня 2023 року відбулась настановна конференція з виробничої педагогічної практики для магістрантів ОПП Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) денної форми навчання. Участь у заході взяли А.Рябуха (начальник Управління державної служби якості освіти), М. Вовк (завідувач відділу Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України), Т.Григоренко (доктор педагогічних наук, професор, Уманський ДПУ імені П.Тичини), Ю.Плужник (вчителька Роменської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №5 Роменської міської ради Сумської області).

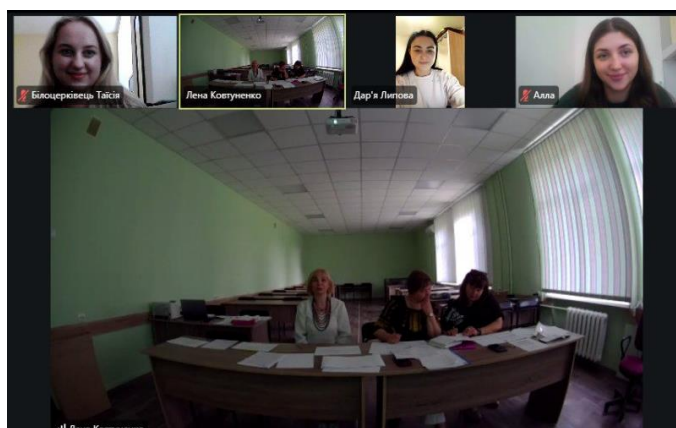
URL: <https://fisf.sspu.edu.ua/news/nastanovna-konferentsiya-z-virobnichoji-pedagogichnoji-praktiki-dlya-magistrantiv-opp-serednya-osvita-ukrajinska-mova-i-literatura-anglijska-mova-dennoji-formi-navchannya>

КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ, МЕТОДИКИ ЇХ НАВЧАННЯ ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти бакалаврського рівня відбулась у травні-червні 2024 року у формі ККР, з використанням дистанційних технологій навчання (на платформі Zoom) з дотриманням вимог щодо ідентифікації учасників зі здійсненням цифрової фіксації (відеозапис) процесу атестації. Члени ЕК у своїй роботі керувалися Положенням про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої в Сум ДПУ імені А. С. Макаренка (2021). На освітній платформі Мудл створено відповідний курс, подано програми іспитів, допоміжні матеріали, поради студентам тощо.

На денній формі складало 8 студентів, на заочній формі -3 студенти. Усі студенти успішно склали іспит. Успішність складає 100%, якість - 80%.

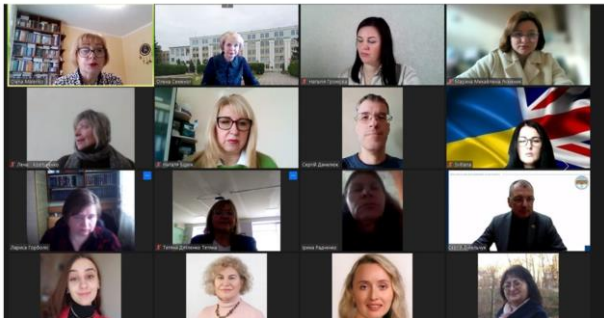
Під час проведення іспитів виникали певні труднощі технічного характеру, що було зумовлено нестійким інтернетом, але в цілому іспит відбувся у визначений час і тривав три години. Серед пропозицій екзаменаторів - активізувати залучення до освітніх компонентів ОПП, а також до завдань ККЕ новітньої науково-дослідної продукції з питань освіти в умовах війни; продовжувати інформувати студентів про персональну відповідальність здобувачів у разі недотримання академічної доброчесності; розвивати у студентів вміння інтегрувати знання із суміжних дисциплін (історія, філософія, мистецтвознавство тощо).

УДОСКОНАЛЕННЯ ОПП

Упродовж звітнього періоду гаранті і проєктні групи кафедри працювали над удосконаленням освітніх програм спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка. ОПП затверджено вченою радою університету (протокол № 8 від 25 березня 2024 р.). ОПП Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (гарант - доц. Громова Н.В.); ОПП Середня освіта (Українська мова і література. Зарубіжна література) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (гарант - доц. Герман В.В.); ОПП Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) другого (магістерського) рівня вищої освіти (гарант - проф. Семенов О.М.).

20 лютого 2024 року відбулося розширене засідання кафедри щодо обговорення ОПП та освітніх компонентів спільно зі здобувачами вищої освіти, роботодавцями, випускниками, НПП з різних ЗВО України (А.Рябуха, начальник управління Державної служби якості освіти у Сумській області, Н.Бідюк, завідувачка кафедри іншомовної освіти та міжкультурної комунікації, доктор педагогічних наук, професор Хмельницького національного університету, О.Кульбабська, професор кафедри сучасної української мови ЧНУ ім. Ю.Федьковича, доктор філологічних наук, професор та ін.).

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/rozshyrene-zasidannia-kafedry-ukrainskoi-movy-i-literatury>

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ У СПІВПРАЦІ ЗІ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Для студентів-філологів провели лекції:

О. Калинич, заслужена учителька України;

О. Кузьменко, учителька української мови і літератури Кириківського ЗЗСО І - ІІІ ступенів Кириківської селищної ради Сумської області;

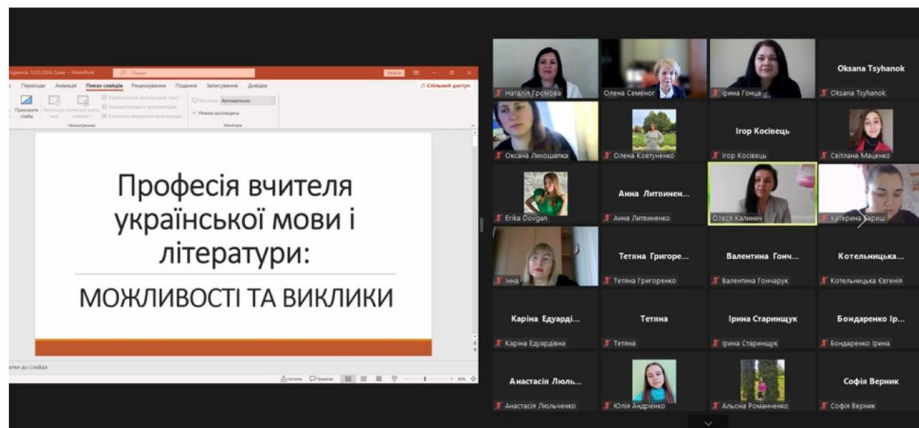
Н. Соларьова, учителька української мови і літератури, культури добросусідства КУ Сумської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №27, м. Суми;

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/profesiya-vchitelya-ukrajinskoji-movi-i-literaturi-mozhливosti-i-vikliki>

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/lish-borotis-znachit-zhit-za-poemoyu-t-shevchenka-kavkaz>

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/lish-borotis-znachit-zhit-za-poemoyu-t-shevchenka-kavkaz>

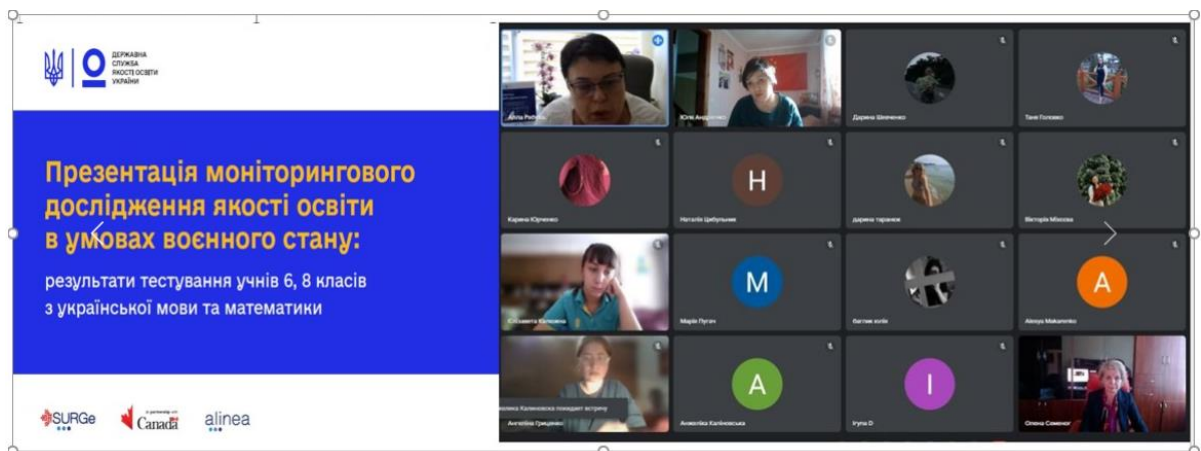
<https://fisf.sspu.edu.ua/news/energetika-shevchenkovogo-slova-v-obektivi-vikhovnoji-kontseptsiji-vipusknitsi-filologichnogo-nataliji-solarovoji>

Професія вчителя української мови і літератури: можливості і виклики

9 листопада 2023 року в межах інформаційної кампанії «Тиждень якості освіти» начальниця управління Державної служби якості освіти у Сумській області А. РЯБУХА провела гостьове заняття зі «Вступу до спеціальності» (викл. – проф. Семеног О.М.) для студентів 1 курсу спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література). Обговорювали питання безпеки освітнього процесу та освітні втрати; забезпечення якісної освіти в умовах війни, партнерство кафедри та закладів загальної середньої освіти, нові вимоги до підготовки вчителя української мови і літератури.

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/tizhden-yakosti-osviti-z-upravlinnyam-derzhavnoji-sluzhbi-yakosti-osviti-u-sumskij-oblasti>

У межах співпраці студенти і викладачі кафедри долучались до тренінгу на базі **Центру професійного розвитку педагогічних працівників Сумської міської ради** із подолання освітніх втрат у межах проекту «Наздоженемо: курс про подолання освітніх втрат», який реалізує громадська спілка «Освіторія» у партнерстві з Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ), Міністерством освіти і науки України за підтримки Глобального партнерства в галузі освіти (GPE) та Уряду Японії.

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/kafedra-ukrajinskoji-movi-i-literaturi-uchasnitsya-treningu-za-proektom-nazdozhenemo-kurs-pro-podolannya-osvitnikh-vtrat>
(січень 2024 року);

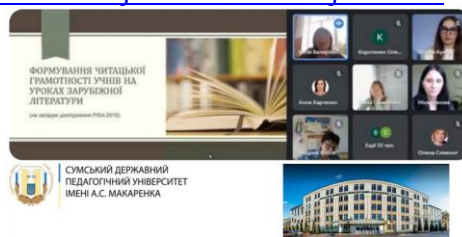
11 квітня 2024 року проф. Семенов О.М. спільно з Управлінням державної служби якості освіти у Сумській області проведено вебінар для керівників закладів освіти Сумської області з питань використання державної мови в освітньому процесі. Участь у заході взяли близько 300 керівників закладів освіти Сумської області, керівники й консультанти центрів професійного розвитку педагогічних працівників. <https://sqe.gov.ua/movnokomunikativna-kultura-lidera/>

<https://www.youtube.com/watch?v=Knp-gMUZpOI&t=4902s>

14 вересня 2023 року проф. Семенов О.М. спільно з Ольгою Смоленко, методистом **Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Сумській області** провели конференцію "Особливості викладання української мови та літератури, зарубіжної літератури в закладах професійно-технічної освіти" для викладачів української мови та літератури, зарубіжної літератури закладів професійно-технічної освіти Сумської області . Обговорювали ключові компетентності вчителя-словесника в умовах воєнних реалій, формування читацької грамотності старшокласників на уроках зарубіжної літератури

URL: <https://fisf.sspu.edu.ua/news/sumdpu-spivorganizator-seminaru-praktikumu-dlya-vikladachiv-zakladiv-profesijno-tekhnichnoji-osviti-sumskoj-oblasti>

Ключові компетентності вчителя-словесника
в умовах воєнних реалій

У межах співпраці із **Сумським територіальним відділенням МАН** В. Герман, Н. Кириленко, М. Ячменик читали лекції, проводили майстер-класи для вчителів - керівників науково-дослідницьких робіт, мовні практикуми для співробітників ОЦПО та РТМ; залучали слухачів МАН до наукових і виховних заходів факультету.

Доц. Герман В. прочитала гостьову лекцію в МАН 23 вересня 2023 року: «Основні вимоги до написання й оформлення науково-дослідницької роботи» для вчителів-керівників, стейкхолдерів із різних громад Сумської області (250 учасників).

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=1526433824760957&set=pcb.152643757142724>

Канд.пед.наук Ячменик М. М. провела 5 майстер-класів для слухачів МАН, 6 тренінгів для вчителів у межах науково-практичних конференцій ГО КІШПО, 2 тренінги у межах Soft skills Forum МАН.

проект НУШ

На запит нової української школи проф. Семенов О.М. у співавторстві з учителями Сумщини провела 26 майстер-класів «Навчання української мови в контексті пріоритетних компетентностей НУШ» (Суми, Чернівці, Івано-Франківськ, Миколаїв, Херсон, Одеса, Тернопіль, Запоріжжя, Луцьк, Харків, Київ, Закарпаття), підготували підручник для 7 класу.

УПЕРШЕ 22 лютого 2024 року ініціювали і провели міжрегіональну науково-методичну студію спільно з Миколаївським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти, що об'єднала освітян України (Миколаїв, Одеса, Херсон, Суми, Київ, Тернопіль).

Мета зустрічі: з'ясувати особливості навчально-методичного забезпечення уроків української мови: 7 клас НУШ, стимулювати удосконалення предметно-методичної компетентності учителів української мови і літератури.

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/proekt-kafedri-ukrajinskoji-movi-i-literaturi-ta-mikolajivskogo-oblasnogo-institutu-pislyadiplomnoji-pedagogichnoji-osviti>

НАУКОВО-МЕТОДИЧНА СТУДІЯ
для освітян півдня України:
Миколаїв – Одеса – Херсон

Науковці, вчені, практики – Учителю!
22 лютого 2024 р., 15:30, дистанційний формат

- Резюме про актуальне**
Українська мова в засадах загальної середньої освіти:
змістовні аспекти підготовки вчителів
Семенов Олена Михайлівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А. С.Макаренка.
- Методичні майстер-класи:**
2.1. Континентальні регіональні варіанти української мови:
зміст і структура
Давиденко Тетяна Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, учителька української мови і літератури ЗНЗ-ІІІ ступеня «Гимназія №34 «Лібіда» ім. Віктора Максименка»
Гумен Дев Олександр, кандидат філологічних наук, консультант Тернопільського методичного центру науково-освітніх інновацій і моніторингу.
2.2. Календарно-тематичне планування – підручник – урок
Давиденко Тетяна Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, учителька української мови і літератури ЗНЗ-ІІІ ступеня «Гимназія №34 «Лібіда» ім. Віктора Максименка»
Білявська Михайло Дмитрович, учитель української мови і літератури Шосткинської міської ради, учитель-методист, голова методичного об'єднання вчителів української мови і літератури Шосткинського об'єднаної територіальної громади.
2.3. Робота з текстом як проєктива карта виконання української мови
Кисилевич Олена Василівна, начальник управління освіти, реєстрів і справ національностей виконавчого комітету Хмельської міської ради, заслужений учитель України, учитель-методист.
Семенов Олена Михайлівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А. С.Макаренка.
2.4. Розширення інформаційної грамотності вчителів
Семенов Олена Михайлівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А. С.Макаренка.
Давиденко Тетяна Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, учителька української мови і літератури ЗНЗ-ІІІ ступеня «Гимназія №34 «Лібіда» ім. Віктора Максименка», учитель вищої категорії.
2.5. Мова розвитку мислення. Українські сценарії у мовні діалоги особистостей.

Упродовж року кафедра проводить заходи відповідно до меморандуму про науково-методичну співпрацю з Об'єднанням Інституцій-партнерів "Педагогічна синергія" (куратор - Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України). Досвід мережевої взаємодії СумДПУ та ІПООД розглядався та був високо оцінений на засіданні Президії НАПН України (15.11.2023); на пленарному засіданні звітної науково-практичної конференції Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (25.03.2024).

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/merezheva-vzaemodiya-sumdpu-ta-institutu-pedagogichnoji-osviti-i-osviti-doroslikh-imeni-ivana-zyazyuna-napn-ukrajini>

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/zasidannya-resursnogo-tsentru-profesijnogo-rozvitku-vchitelya-ukrajinskoji-movi-i-literaturi-ta-stejjkholderiv-2>

ІНСТИТУТ педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України

Партнерство в науковій діяльності та освітній практиці: з досвіду мережевої взаємодії СумДПУ імені А.С. Макаренка та ІПООД імені Івана Зязюна НАПН України

Олена СЕМЕНОГ, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

Миріслава ВОВК, доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу змісту і технологій

СумДПУ імені А.С.Макаренка – співорганізатор засідання Об'єднання Інституцій-партнерів "Педагогічна синергія"

Проф. Семенов розробляла проєкт Положення про практичну підготовку майбутніх учителів у ЗВО.

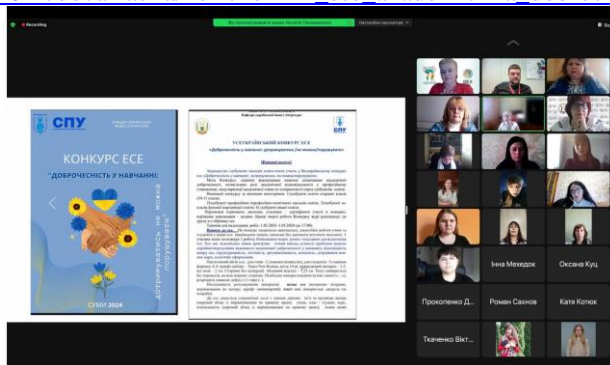
ГОСТЬОВІ ЛЕКЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ КАФЕДРИ

У межах співпраці зі стейкхолдерами викладачі кафедри на запрошення інших ЗВО України проводили гостьові лекції. Проф. Семеног О.М. прочитала лекції з методики навчання української мови для студентів та магістрантів та аспірантів *Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ ДДПУ, Харківського НПУ імені Г. Сковороди, Житомирського ДУ імені І. Франка*; з академічної культури - для здобувачів вищої освіти НАУ, аспірантів *Південноукраїнського НПУ імені К. Д. Ушинського*.

ЗАХОДИ, ПРИСВЯЧЕНІ ПИТАННЯМ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У межах VII Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід» (17-18 травня 2024 року) було проведено усеукраїнський конкурс есе «Доброчесність у навчанні: дотримуватись не можна порушувати». Участь у конкурсі взяли 50 здобувачів закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти. Визначені переможці. Кращі матеріали Конкурсу надруковано у збірнику.

https://sspu.edu.ua/images/2024/docs/nauka/konf/zbirnik_ese_akademichna_dobrochesnist_1c5da.pdf

У межах дисципліни «Академічна культура педагога-дослідника» (викл.-проф. Семеног О.М.) магістранти К.Княгницька та Н.Бережний узяли участь у грантовому проєкті «Академічна доброчесність, відкрита наука та штучний інтелект: як створити доброчесне освітнє середовище» (СДУ, Центр українсько-європейського наукового співробітництва та компанія Plagiat.pl.1 кредит ECTS, вересень-жовтень 2023 р.). <https://fisf.sspu.edu.ua/news/ukrajinski-filologi-uspishno-zavershili-programu-pidvishchennya-kvalifikatsiji-z-akademichnoji-dobrochesnosti>

Студент 3 курсу спеціальності Середня освіта. Українська мова і література СумДПУ Вакін Ілля Олександрович (наук. керівник – проф. Семенов О.М.) узяв участь у дводенній конференції-воркшопі «Освітній менеджмент: культура доброчесності як чинник якісної освіти» в рамках Програми «U-LEAD з Європою» (травень 2024 р.).

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/uchast-studenta-sumdpu-v-osvitnomu-zakhodi-z-akademichnoji-dobrochesnosti-v-ramkakh-programi-u-lead-z-evropoyu>

Доц. Герман В. В. провела Школу молодого дослідника для учнів - слухачів МАН; залучення про особливості написання наукових робіт.

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/shkola-molodogo-doslidnika-yak-uporyadkuvati-robotu-kompozitsijno-j-stilistichno>

Стейкхолдер О. Кузьменко, учителька української мови і літератури вищої кваліфікаційної категорії Кириківського ЗЗСО I - III ступенів Кириківської селищної ради Сумської області, провела гостьову лекцію для бакалаврів та магістрантів «Академічна доброчесність учителя: практичні поради»

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-oksani-kuzmenko-akademichna-dobrochesnist-uchitelya-praktichni-poradi-dlya-studentiv-filologiv>.

НАУКОВО-ДОСЛІДНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ:

Статті у наукометричній базі Scopus – 3

Статті у наукометричній базі Web of Science – 8

Статті у наукометричній базі Index Copernicus – 10

Статті у фахових виданнях України категорії В – 18

Статті у закордонних виданнях – 2

Шкільні підручники - 1
навчальні посібники, навчально-методичні посібники – 2 + 1 (до друку)
Одноосібні монографії – 1
Розділи колективних монографій – 9
Статті за участю студентів – 12

УЧАСТЬ ВИКЛАДАЧІВ КАФЕДРИ У КОНФЕРЕНЦІЯХ:

Упродовж звітнього періоду викладачі взяли участь у 4 закордонних, 25 міжнародній та 32 всеукраїнських науково-практичних конференціях.

КОЛЕКТИВНІ НАУКОВІ ТЕМИ

Колектив завершив виконання 2 **колективних наукових тем:**

1. **«Текст у сучасних дослідницьких парадигмах»** (керівник роботи - д. пед. н., проф. Семеног О.М., ДРН^о 0121U108213, 2021-2023 рр.) опубліковано розділів колективних монографій – 5, статей – 8, навчальних посібників – 1, захищено магістерських робіт – 6, підготовлено збірників наукових конференцій – 3; проведено конференцій – 3; зроблено наукових доповідей – 35, проведено майстер-класів – 5, проведено вебінарів 7; публікації, що входять до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science – 3, фахових статей – 12

У проєкті «Книга від вченого» **Офісу підтримки вченого України** презентовано колективну монографію «Текст у дослідницьких парадигмах: теорія і практика (авт.: О. Семеног, В. Герман, О. Кумеда, О. Рудь та ін.) (розпорядження №47 від 02.10.2023 р.).

2. **«Літературознавчий аналіз тексту: концепції, коди, методи інтерпретації»** (керівник роботи - д. філол. н., проф. Горболіс Л. М., ДРН^о0120U100003, 2020-2024 рр.). Опубліковано 1 монографію, захищено магістерських робіт- 1, зроблено наукових доповідей -7, Scopus, Web of Science – 1, фахових статей – 3.

Розпочалось виконання теми **«Текст у сучасній освітньо-науковій парадигмі: теорія і практика»** (реєстраційний номер 0124U000571, 2024–2027 рр. кер., Семеног О.М.). **Результати:** зроблено наукових доповідей -5, Scopus, Web of Science – 1, фахових статей – 4.

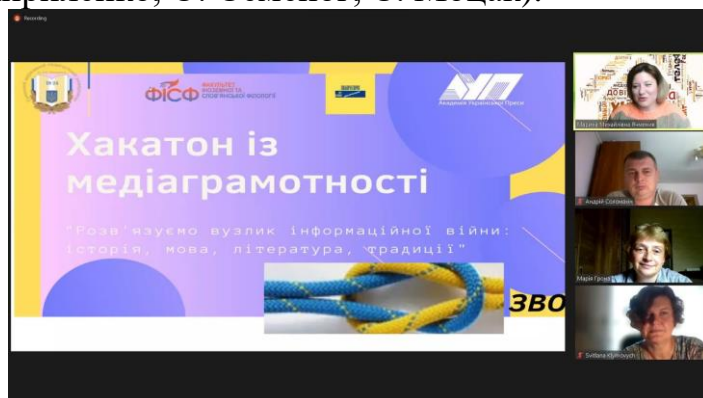
ГРАНТИ

Виконано такі гранти:

1. **«Медіаосвіта воєнного часу: нові виклики, ресурси та аудиторії»** від Академії Української Преси

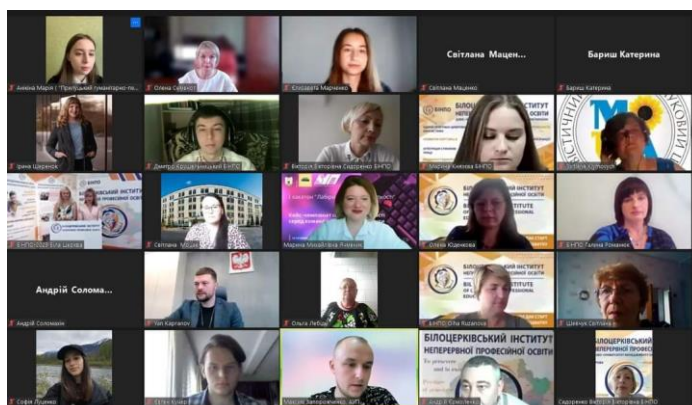
Грант «Хакатон із медіаграмотності для здобувачів вищої освіти» «Лабіринти медіаграмотності або розв'язуємо вузлик інформаційної війни: історія, мова, культура, традиції від минулого до сьогодення»

(кер. Ячменик М.М., серпень – вересень 2023 року; викл.-тренери: М. Ячменик, Н. Кириленко, О. Семенов, С. Моцак).

2. Акселератор проєктів «**Mediengeist 2.0**» («Kunscht» та Гете-Інститут) Мультифільм з компонентом інфомедійної грамотності «Країна Сонцеквітиків» (кер. Ячменик М. М., співавторка сценарію: Кириленко Н. І.); у співпраці КЗ «Вінницький технічний ліцей».

Уперше проведено всеукраїнський кейс-чемпіонат з медіаграмотності у партнерстві з АУП та USAID для здобувачів 10 ЗВО.

Результати: Реалізація проєктів створює унікальну можливість для обміну професійним досвідом, розширює професійні та особистісні зв'язки та є важливим аспектом підвищення кваліфікації викладачів і становлення майбутніх учителів, яких потребує нова українська школа.

Подано на гранти: 3 заявки

ЕРАЗМУС ЖАН МОНЕ МОДУЛЬ

1. **Academic Engagement and Support of Doctoral Candidates at Risk** (керівник) Семенов Олена Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор. Подана заявка.
2. **Integration of Advanced European Research Values into Ukrainian Doctoral Programmes.** Семенов Олена Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор. Подана заявка.

ГРАНТ «EURIZON»

Подано заявки:

3. «Understand the war. Understand a Ukrainian» (Online Application Formref: «№24) на грант «EURIZON» Fellowship Programme: Remote Research Grants for Ukrainian Researchers» Online Application Formref: №24 has been received. Understand the war. Горболіс Л. М. – співвиконавець.
4. «Дистанційні дослідницькі гранти для українських науковців» - Семенов О.М., Фаст О.Л., Вовк М.П., Пономаренко Н.П. European Universities Excellence in Transformative Teaching, Research, and Service
5. Проєкт «CyberЗахист 24/7» від АУП

ДЕРЖБЮДЖЕТНІ ТЕМИ

Кандидат педагогічних наук, ст. викладач кафедри Ячменик М. М. – співвиконавець наукового дослідження молодих вчених за рахунок держбюджету МОН України «Організаційно-економічне забезпечення повоєнного сталого розвитку територій на основі інфраструктурно-сервісної методології розвитку інноваційних спільнот».

НАУКОВА ШКОЛА

Упродовж звітнього періоду проф. Семенов О. М. здійснювала керівництво **науковою школою** з проблем формування культуромовної особистості фахівця в умовах неперервної освіти (протокол № 4 від 24.10.2016р.). Упродовж звітнього періоду керувала дисертаціями 3 аспірантів. Продовжує роботу над докторською дисертацією Н. Пономаренко.

У представниці наукової школи проф. Вовк М. М. упродовж звітнього періоду захищено 2 дисертації, виконуються дисертації під керівництвом докторів педагогічних наук В. Сидоренко, Л. Базиль.

Комплект праць науковців Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, у складі якого і **посібник** (автори - проф. Вовк М. М., проф. Семенов О. М.), був представлений у межах IV Міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти – 2023» (17-19 травня 2023 року) і отримав золоту медаль у номінації «Інтеграція освіти і науки у європейський простір: здобутки, проблеми, перспективи».

НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

Кандидат педагогічних наук, ст. викладач кафедри Ячменик М. М.:
- співвиконавець наукового дослідження молодих вчених за рахунок держбюджету МОН України «Організаційно-економічне забезпечення повоєнного сталого розвитку територій на основі інфраструктурно-сервісної методології розвитку інноваційних спільнот»;
- керівник 2 грантових проєктів із медіаграмотності: «Лабіринти медіаграмотності або розв'язуємо вузлик інформаційної війни: історія, мова, культура, традиції від минулого до сьогодення» (з 1 червня до 6 вересня 2023 року); **проєкт** за підтримки «Куншт» (Київ) та Інституту Гете (Німеччина)

“Мультфільм «Країна сонцеквітиків» серпень — грудень 2023-2024 н.р.

У партнерстві з АУП та USAID провела Всеукраїнський кейс-чемпіонат із медіаграмотності (серпень 2023).

Відповідно до угоди СумДПУ із Ячменик М. М. виконує волонтерський проєкт: виконує обов'язки директора Української суботньої школи м. Гент (Бельгія).

Є експертом Національного агентства забезпечення якості вищої освіти та Державної служби якості освіти України; провела 3 експертизи.

У 2023 р. наукова рада університету рекомендувала М.Ячменик для участі в конкурсі на здобуття стипендії Кабінету Міністрів України для молодих вчених.

НАУКОВІ КОНФЕРЕНЦІЇ

За звітний період кафедра організувала і провела **наукові конференції**:

1) VII Усеукраїнська науково-практична конференція «Інновації в освіті та педагогічна майстерність учителя-словесника» (26-27 жовтня 2023 року)

ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ І ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ УЧИТЕЛЯ-СЛОВЕСНИКА (2023)

Інновації в освіті і педагогічна майстерність учителя-словесника: збірник матеріалів VI усеукраїнської науково-практичної конференції (м. Суми, 26-27 жовтня 2023 року). за заг. ред. О. М. Семеног. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2023. Випуск 7. 135 с. Рекомендовано до друку вченою радою Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (*протокол № 3 від 30 жовтня 2023 року*).

2) VI Міжнародна науково-практична конференція «Культуромовна особистість фахівця у XXI столітті» (8-9 грудня 2023 р.)

Культуромовна особистість фахівця у XXI столітті: збірник матеріалів IV міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 2023 року) / за ред. О. М. Семеног. Суми: Видавництво СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2023. Випуск 6. 120 с. Рекомендовано до друку вченою радою Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (*протокол № 4 від 27.11.2023 року*).

3) VII Міжнародна науково-практична конференція здобувачів вищої освіти і молодих учених «Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід» (17-18 травня 2024 р.)

Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід: до 100-річчя Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, (м. Суми, 17–18 травня 2024 року) / за ред. О. М. Семеног. Суми : Видавництво СумДПУ імені А.

Макаренка, 2024. 247 с. <https://repository.sspu.edu.ua/items/bf45fb76-efa8-4997-868c-95c8517e4f52>

Рекомендовано до друку вченою радою Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (протокол № 11 від 20 травня 2024 року)

4) Обласна науково-практична конференція «Актуальні питання фольклору і фольклористики» (жовтень 2023 р.)

5) I Всеукраїнська науково-практична конференція «Інфомедійна грамотність: виклики і стратегії в епоху цифровізації» (15 травня 2024 р.). ПРОВЕДЕНО УПЕРШЕ.

КОНКУРСИ

За звітний період кафедрою було організовано і проведено:

Усеукраїнський конкурс есе «Доброчесність у навчанні: дотримуватися не можна порушувати» Науково-дослідна лабораторія «Академічна культура дослідника в освітньому просторі»; Лабораторія медіаграмотності (травень 2024 р.)

Доброчесність у навчанні: збірник студентських та учнівських есе/ уклад.: Л. Пшенична, О. Семенов, Н. Пономаренко, Суми, 2024. 98 с.

УПЕРШЕ проведено **Усеукраїнський конкурс креативних проєктів обдарованої учнівської молоді** (березень 2024 р.).

<https://ssp.u.edu.ua/news/u-sumdpu-vidbuvsya-i-vseukrajinskij-konkurs-kreativnikh-proektiv-uchnivskoj-molodi>

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/nastanovna-zustrich-dlya-kerivnikiv-kreativnikh-proektiv-uchnivskoj-molodi-z-ukrajinskoji-movi-i-literaturi>

Конкурс креативних проєктів учнівської молоді

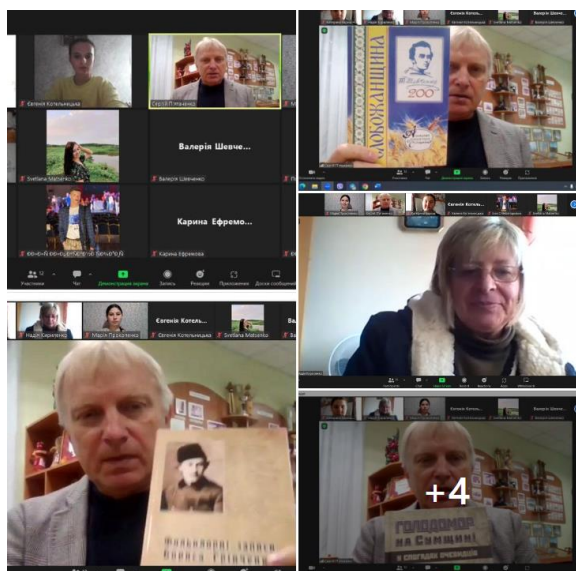
До 100-річчя від дня заснування Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

ГОСТЬОВІ ЗАНЯТТЯ УКРАЇНСЬКИХ ДОСЛІДНИКІВ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

26 жовтня 2023 року публічну лекцію «Педагогічна культура: сучасний вимір» для викладачів і здобувачів вищої освіти **Георгій ФІЛІПЧУК**, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член Національної академії педагогічних наук України. <http://surl.li/ncnak>

16 жовтня 2023 року гостьову лекцію прочитав краєзнавець, поет, голова обласної організації спілки письменників, художник, доцент **Сергій П'ЯТАЧЕНКО**. URL: <http://surl.li/ncnfs>

14 травня 2024 року гостьову лекцію провела **Ірина БАКАЛЕНКО**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української літератури Запорізького національного університету

https://www.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news%2Fview_details&news_id=62903&lang=ukr&news_code=dotsentka---rina-bakalenko-provela-gostovu-lektsiyu-pro-mozhlyvosti-shtuchnogo-intelektu&fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTAAR2_6mQhY4-0lmIGru0hHg4_V3j4T6TVuYYHgI7FUYMj6gPkVVRXgFiElmQ_aem_ZmFrZWR1bW15MTZieXRlcw

Доцентка Ірина Бакаленко провела гостьову лекцію про можливості штучного інтелекту

29.05.2024 10:01 Все Голланді новини Відділ доуніверситетської підготовки, професоритет та працевлаштування Факультету Філологічний ZNU Zaporizhzhia National University Запорізький національний університет ЗНУ філологічний факультет наукова діяльність співпраця конференція гостьова лекція штучний інтелект

У Сумському державному педагогічному університеті імені А.Макаренка відбулась VII Міжнародна науково-практична конференція здобувачів вищої освіти і молодих учених «Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід». Серед запрошених спікерів була доцентка кафедри української літератури філологічного факультету ЗНУ (ZNU, Zaporizhzhia National University) **Ірина Бакаленко**.

Ірина Бакаленко провела інтерактивну лекцію «Штучний інтелект: застосувати не можна відмовитися (на прикладі дисципліни мовно-методичного шкелю)». Тема викликала найбільше зацікавлення учасників заходу. До інтерактивної лекції змогли долучитися зацікавлені колеги, студенти та молоді вчені Глухівського НПУ імені Олександра Довженка, Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного, Київського університету права Національної академії наук України, Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка та Запорізького національного університету. Модерувала гостьову лекцію професорка СумДПУ **Олена Семенов**.

Спикерка відзначила, що технологізація освітнього процесу створює нові виклики для педагогів, а з появою штучного інтелекту постає багато запитів, труднощів і водночас з'являються нові можливості та перспективи. Окремі слова «шкелю» (швидкість, точність, ефективність, інноваційність, здатність до вдосконалення) та «мислю» (вірний результат залежить від правильного програмування або даних; існує ризик втрати робочих місць; питання етики та безпеки даних; приватність; безпека; безробіття) використання штучного інтелекту у різних сферах.

Під час лекції учасники розглянули особливості платформ та інструментів ШІ (для генерування текстів, кодів, зображення та відео, презентацій та візуальних засобів, для перекладу, персоналізації та індивідуалізації завдань, автоматизації рутинних справ) і потенційні можливості їх використання освітніми у своїй професійній діяльності.

Варто відзначити, що наведені лекторкою практичні кейси з власного досвіду використання ШІ в процесі підготовки майбутніх учителів словесників виробили у учасників лекції, що штучний інтелект не замовнює вчителів, а лише допомагає їм персоналізувати та індивідуалізувати навчання. А також – автоматизувати завдання, зменшити навантаження щодо виконання рутинних справ, зробити навчання ефективнішим і доступнішим для учнів, а уроки – інтерактивніми та захопливими.

ПІДСУМКИ КОНКУРСУ НАУКОВИХ ТА НАВЧАЛЬНИХ ВИДАНЬ УНІВЕРСИТЕТУ, ОПУБЛІКОВАНИХ У 2023 РОЦІ

1 місце

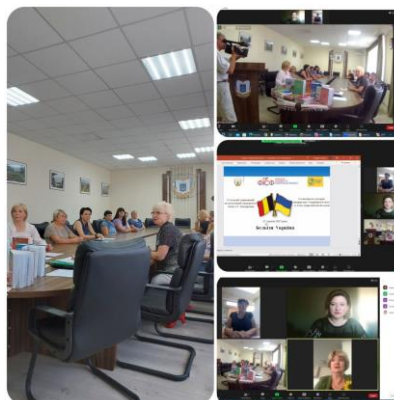
Українська мова : підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти / О. Семенов., О. Калинич, Т. Дятленко, М. Білясник, В. Волницька. Тернопіль : Астон, 2023. 244 с. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Співробітництво із міжнародними партнерами

15 серпня 2023 року підписано угоду про науково-методичну співпрацю СумДПУ імені А.С.Макаренка та Суспільно-культурного товариства "Українці в Генті" (м. Гент, Королівство Бельгія), що охоплює спільні наукові дослідження та освітні заходи з лінгвоукраїнознавства, перекладознавства, культурології, вивчення української мови як іноземної; розробку програм для школярів, дорослих учнів з української мови як іноземної; освітній проєкт «Українська суботня школа в Генті»; міжнародну мобільність викладачів та студентів. Кураторами проєкту є ст. викл. Ячменик М. М., проф. Семенов О. М.

URL: <https://fisf.sspu.edu.ua/news/osvitnij-proekt-sumdpu-ta-suspilno-kulturnogo-tovaristva-ukrajintsi-v-genti>

5 вересня 2023 року Освітня асоціація «Центр українських дослідників в Австрії» (Zentrum Ukrainischer Forscher:innen та Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка уклали договір про співпрацю у сфері наукової, науково-педагогічної діяльності, вищої філологічної освіти.. <https://f-zentrum.at>

URL: <https://fisf.sspu.edu.ua/news/naukovo-doslidnij-proekt-osvitnoji-asotsiatsiji-tsentru-ukrajinskikh-doslidnikiv-v-avstriji-ta-sumdpu-a-s-makarenka>

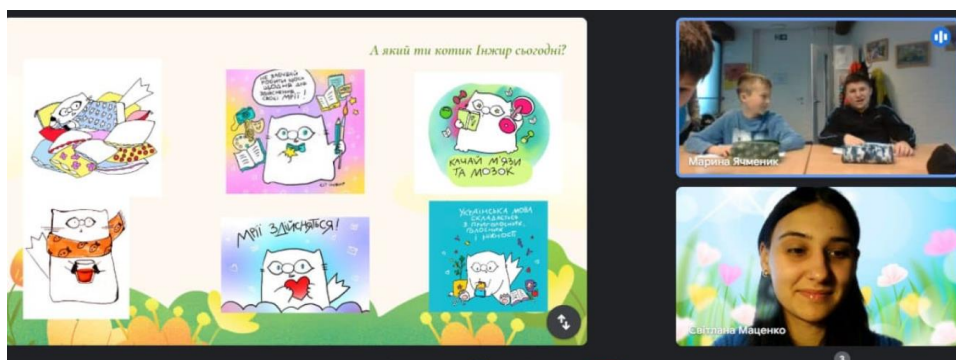

ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

У межах угоди СумДПУ імені А.С. Макаренка із Суспільно-культурним товариством «Українці в Генті» (Бельгія) у 2023-2024 н.р. на волонтерських засадах здійснюється проєкт «Українська суботня школа». У школі навчається 70 дітей (зокрема, 4 з Сумщини). (керівник - Ячменик М. М.).

Студенти С. Маценко та М. Прокопенко упродовж квітня-червня 2024 року проводили уроки з української мови в Українській суботній школі м. Гент (Бельгія)

ІНОЗЕМНА КОЛЕКТИВНА МОНОГРАФІЯ

«Філологія і філологічна освіта в епоху цифрової трансформації: європейські виміри, національний контекст, міжкультурна комунікація»

У співпраці: Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, ISMA University of Applied Sciences підготовлено монографію «Тенденції розвитку філологічної освіти в епоху цифровізації: європейський та національний контексти». Видавництво “Izdevnieciba “Baltija Publishing” (м. Рига, Латвія)

Редакційна колегія колективної монографії: Семенов О. М. – голова, Багацька О. – член реколегії, Рудь О. М. - член реколегії.

ГОСТЬОВІ ЗАНЯТТЯ ФАХІВЦІВ ЗАКОРДОННИХ ЗАКЛАДІВ

Упродовж н.р. для студентів у межах навчальних дисциплін прочитали лекції **Я. Жидик**, засновник методу кейс-чемпіонату в Україні, консультант Проєкту USAID <https://sspu.edu.ua/news/sumdpu-zustrichae-stejkkholderiv> ;

Я. Капранов, д філол. н., професор Економіко-гуманітарного університету у Варшаві (Польща); **Б.Івановська**, доцент Економіко-гуманітарного університету у Варшаві (Польща) <https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-vid-naukovtsiv-university-of-economics-and-human-sciences-in-warsaw-polshcha>

А. Млинарчук-Соколовська, доктор наук, Katedrze Edukacji Międzykulturowej i Elementarnej Wydziału Nauk o Edukacji Uniwersytetu w Białymstoku.

Студенти долучались лекцій Virtual Writers-in-Residence DUSS письменників Л. Панасюк, А. Бондаренка, Ю. Ілюха. (University of Alberta, Едмонтон, Канада).

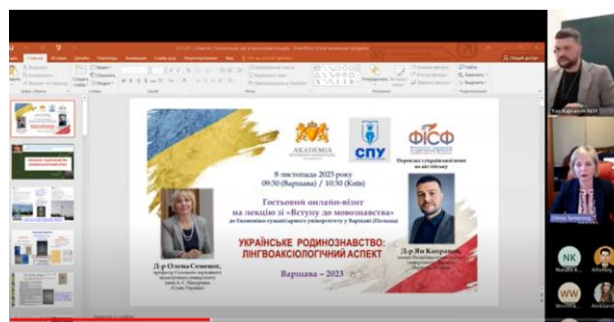
<https://fisf.sspu.edu.ua/news/zustrich-studentiv-iz-predstavnikami-duss-disrupted-ukrainian-scholars-and-students-university-of-alberta>

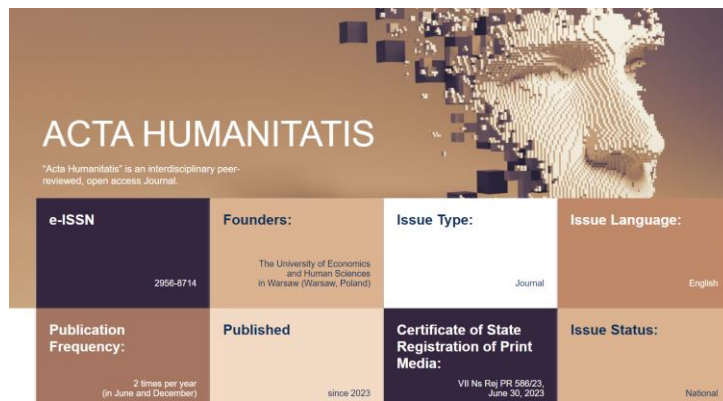
ВИКЛАДАЧІ КАФЕДРИ – УПЕРШЕ СТАЛИ ГОСТЬОВИМИ ЛЕКТОРАМИ В ЗАКОРДОННИХ ЗВО:

проф. Семеног О.М. прочитала лекції:

- 1) у STEKOM University (Indonesia);
- 2) в Економіко-гуманітарному університеті у Варшаві (Польща).

УПЕРШЕ Семеног О. М. є членом редколегії закордонного видання «Acta Humanitatis» is an interdisciplinary peer-reviewed, open access Journal (Польща, 2023-2024).

МІЖНАРОДНЕ СТАЖУВАННЯ (підвищення кваліфікації) 180 годин (6 кредитів ECTS)

М. Ячменик – міжнародне науково-педагогічне стажування в Куявському університеті у Вроцлавеку (Республіка Польща) “SMART-технології - невід’ємні помічники філологів у професійній діяльності” обсягом 6 кредитів (180 годин) (січень-березень 2024 р.).

О. Семеног пройшла підвищення кваліфікації викладачів ЗВО онлайн «Сила соціальних мереж у професійному розвитку викладачів університетів: особистий бренд, інструменти для освітніх продуктів, просування цінностей сталого розвитку» Програма реалізована в рамках міжнародного проекту “COMSUS. Development of sustainable communications of Higher education institutions in social media” Erasmus + (Project n° 2022-1-PL01-KA220-HED-000090164). (6 кредитів ЄКТС, 180 годин), сертифікат, 1.09-31.10.2023 р.

УПЕРШЕ МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ

Семеног О.М. пройшла навчання у міжнародній весняній школі «Sustainable Development and Social Innovations» у рамках проекту «AMU Summer Schools 2.0», організована Університетом імені Адама Міцкевича, м. Познань, Польща. Проєкт фінансується NAWA Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej (з 21 квітня по 27 квітня 2024 року)

СТУДЕНТСЬКА НАУКА

На кафедрі функціонують 8 студентських наукових гуртків.

Працюють наукові студентські гуртки:

- Академічна культура дослідника (д.пед.н., проф. Семеног О. М.);
- Національна самобутність української літератури (д.філол.н., проф. Горболіс Л. М.);
- Інтерференційні зони в сучасній українській мові (к.філол.н., доц., Герман В. В.);
- Інноваційні підходи до навчання української мови в загальноосвітній школі (к.пед.н., доц. Громова Н. В.);
- Особливості поетичної мови ХХІ століття» (к.філол.н., доц. Рудь О. М.);
- Фольклорні традиції Сумщини (к.філол.н., доц. Кириленко Н.І.);
- Дослідження зв’язків діалектної та літературної мови (к.філол.н., доц. Кумеда О. П.)
- Медіакультура вчителя (к.пед.н., викл. Ячменик М. М.)

На університетський конкурс студентських наукових робіт подано 5 робіт. Магістрантка 2 року навчання ОПІ Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) М. Ольховик (науковий керівник – Семенов О. М.) має 2 публікації у Web of Science, 1 - у Scopus; є співвиконавицею проєкту Еразмус+, напрямом ЖАН МОНЕ «Європейський досвід боротьби з дезінформацією та пропагандою: базові навички для вчителя майбутнього» (Міжнародний науково-педагогічний проєкт NETTING - 101127022 - GAP-101127022, Тривалість проєкту 26 місяців, з 01.09.2023 р.

УЧАСТЬ І ПЕРЕМОГИ СТУДЕНТІВ У КОНКУРСАХ

ПЕРЕМОЖЦІ:

Усеукраїнський конкурс студентських наукових робіт

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
(березень-квітень 2024 р.).

Катерина Бариш, студентка 3 курсу ОП 014 Середня освіта (Українська мова і література) **посіла I місце.** <https://sspu.edu.ua/news/peremoga-studentki-sumdpu-na-vseukrajnskomu-konkursi-studentskikh-naukovikh-robit-z-ukrajnskoji-movi-literaturi> <http://surl.li/swmsm> (наук. кер. – проф. Л. Горболіс)

Усеукраїнський конкурс есе

«Доброчесність у навчанні: дотримуватися не можна порушувати»

Марія Прокопенко, студентка 3 курсу ОП 014 Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) **нагороджена дипломом II ступеня»** (наук. кер. – проф. Семенов О. М.).

Усеукраїнський конкурс есе «Мій Шевченко»

Катерина Деркач, магістрантка ОП 014 Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) **нагороджена дипломом II ступеня»** (наук. кер. – проф. Семенов О. М.). <https://fisf.sspu.edu.ua/news/peremozhtsi-i-nominanti-vseukrajnskogo-konkursu-ese-uchnivskoji-ta-studentskoji-molodi-mij-shevchenko>

Переможці

IV Відкритого марафону з української мови

Студентка **Аліна Логвиненко** посіла 2 місце у IV Відкритому марафоні з української мови (наук. кер. – доц. Герман В. В.).
<https://www.facebook.com/100017332322117/posts/1480022412585489/>

Переможці
Обласного етапу Міжнародного конкурсу з української мови
імені Петра Яцика

Студентка 3 курсу **Єлизавета Драновська** посіла – 1 місце (наук. кер. – доц. Герман В. В.)

Переможці
Міжнародного мовно-літературного конкурсу імені Т.Г. Шевченка

Студентки 3 курсу факультету іноземної та слов'янської філології **Маценко Світлана** та **Шевченко Валерія** посіли призові місця в конкурсі (наук. кер. – доц. Кириленко Н. І.)

СТУДЕНТСЬКА МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ

Ст. викл. **М. Ячменик** здійснювала підготовку та відбір проєктних заявок студентки 2 курсу **Єлизавети Марченко** до участі у програмах міжнародної академічної мобільності (2 заявки реалізовано - Польща, Литва; липень-жовтень 2023 р.). **Міжнародна академічна мобільність**: програма Study Tours to Poland. <https://fisf.sspu.edu.ua/news/studentka-fisf-sumdpu-imeni-a-s-makarenka-peremozhnitsya-study-tours-to-poland>; підготовку та відбір проєктних заявок студентки 3 курсу **Світлани Маценко** до участі у програмі міжнародної академічної мобільності. **Грантовий проєкт CAFU від Swedish Institute**, який складається з Консорціуму партнерів: Folkuniversitetet, Stiftelsen Kursverksamheten vid Uppsala Universitetet (Швеція); Sustainability InnoCenter Ekonomisk förening (Швеція); Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, соціологічний факультет (Україна) (квітень 2024-лютий 2025).
<https://sspu.edu.ua/news/studentka-sumdpu-stala-uchasnitseyu-mizhnarodnogo-proektu-swedish-institute-cafu>

Folkuniversitetet

Sustainability
InnoCenter

SI. Swedish
Institute

Студентка СумДПУ стала учасницею міжнародного проєкту Swedish Institute CAFU

ВНУТРІШНЯ АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧІВ

УПЕРШЕ Семеног О. М. Академічна мобільність у Горлівському інституті іноземних мов ДВНЗ ДДПУ <https://fisf.sspu.edu.ua/news/akademichna-mobilnist-profesora-kafedri-ukrajinskoji-movi-i-literaturi-u-gorlivskomu-institutu-inozemnikh-mov-dvnz-ddpu>

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ В УКРАЇНІ

М. Ячменик пройшла науково-педагогічне стажування ГО Інноваційний університет "Освітнянин майбутнього покоління" обсягом 8 кредитів (240 годин) (січень-березень 2024 р.); у 2024 р. закінчила магістратуру в СумДПУ, отримала кваліфікацію магістр психології.

В. Герман, н.Громова, Н.Кириленко пройшли курси підвищення кваліфікації за спеціальністю «Керівник гуртка науково-технічного, науково-дослідного напрямів МАН» з 13.11. 23 по 22. 12. 23 (Сумська обласна рада. КЗ Сумський обласний інститут післядипломної освіти., 156 год. 5,2 кредити (Свідоцтво про підвищення кваліфікації); атестацію як педагогічний працівник з дисципліни «Українська мова» (12 розряд); Обласний центр позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю (березень 2024 року).

СПІВПРАЦЯ З ІНШИМИ УСТАНОВАМИ, ОРГАНІЗАЦІЯМИ

Співпраця з Національною комісією зі стандартів державної мови

- Рудь О. М., Кумеда О. П., Семеног О. М. – члени робочої групи із запровадження сертифікаційного іспиту з української мови як іноземної (з травня 2024 р.)

Співпраця з Сумською обласною державною адміністрацією:

Рудь О. М. – лектор постійно діючого семінару «Розвиток професійної мовної компетентності» для державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування області при Сумському центрі післядипломної освіти Сумської обласної ради.

Співпраця з Департаментом освіти і науки Сумської облдержадміністрації:

Рудь О. М. :

- Голова журі III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови і літератури 2023-2024 н.р., 7–11 класи (січень, 2024 р.);
- Член журі обласного етапу Всеукраїнського конкурсу «Учитель року - 2024» в номінації «Українська мова і література»

НАГОРОДИ:

Рудь О. М.: Грамота Національної академії педагогічних наук (грудень, 2023 р.); Грамота СумДПУ імені А. С. Макаренка (березень, 2023 р.).

Герман В. В., Кириленко Н. І.: Грамота Департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації за підготовку переможців і призерів II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт МАН; Подяка Департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації за сумлінну працю, підготовку переможця II етапу XXII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика.

Ячменик М. М.: Подяка від головного управління Малої академії наук України за підготовку та проведення в Soft skills Forum 2024 (березень, 2024 р.); Подяка ГО «Інноваційний університет» (січень 2024 р.); Подяка за багаторічну співпрацю Академії української преси (січень 2023 р.); Подяка від програми «Вивчай і розрізняй: інфомедійна грамотність в освіті» (IREX) (грудень 2023 р.).

Семенов О.М. - Грамота від ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» (Наказ №21/03-17 від 03.04.2024).

КАФЕДРА В ІНТЕРНЕТІ ТА СОЦМЕРЕЖАХ

Інформація щодо складу кафедри, її наукової, навчально-методичної роботи, виховної, профорієнтаційної та важливих подій систематично подається на сайті університету, сторінках кафедри, факультету іноземної та слов'янської філології в мережі Facebook, телеграм-каналі. <https://fisf.sspu.edu.ua/>
<https://fisf.sspu.edu.ua/kafedra-ukrainskoi-movy-i-literatury>

Працюють сторінки науково-дослідних лабораторій з метою профорієнтації спеціальності :

Лабораторія літературного краєзнавства

<https://www.facebook.com/groups/240422139717865/?ref=share>

Науково-дослідна лабораторія «Академічна культура дослідника в освітньому просторі»

<https://www.facebook.com/groups/333773221125687/?ref=share>

Лабораторія медіаграмотності

https://mediaspaceteacher.blogspot.com/p/blog-page_23.html

Ресурсний центр професійного розвитку учителя української мови і літератури

<https://www.facebook.com/groups/738691996506908>

Медіакультура вчителя-словесника

<https://www.facebook.com/groups/140035996734966>

Мій університет-моя гордість

<https://www.facebook.com/groups/423571361597181>

«Риторична культура філолога»

<https://www.facebook.com/groups/629481444930531/>

ЗАВДАННЯ НА 2024-2025 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

1) Підготовка фахівців за освітньо-професійними програмами кафедри; акредитація ОПП Українська мова і література, Англійська мова спеціальності 014 Середня освіта освітнього ступеня бакалавр;

2) Активізація міжнародної академічної мобільності науково-педагогічних працівників, збільшення кількісних та якісних показників щодо публікацій у виданнях, які індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science;

3) Налагодження тісної співпраці зі стейкхолдерами в умовах освітніх втрат; надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації у ресурсному центрі професійного розвитку вчителя української мови і літератури;

4) Репрезентація науково-педагогічному загалу кращих практик упровадження принципів академічної доброчесності в освітньому процесі через проведення міжнародних наукових заходів та конкурсів з академічної доброчесності, креативних проєктів здобувачів освіти;

5) Активізація грантової діяльності кафедри як на національному, так і на міжнародному рівнях.